

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

LƯƠNG BÌNH NGHINH

**QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG GIÁO DỤC NĂNG LỰC
TỰ CHỦ, TỰ HỌC CHO HỌC SINH BÁN TRÚ
Ở CÁC TRƯỜNG TRUNG HỌC CƠ SỞ
HUYỆN LỤC YÊN, TỈNH YÊN BÁI**

Ngành: Quản lý giáo dục

Mã số: 8140114

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

Người hướng dẫn: TS. Lê Thị Phương Hoa

THÁI NGUYÊN - 2021

LỜI CAM ĐOAN

Luận văn “Quản lý hoạt động giáo dục năng lực tự chủ, tự học cho học sinh bán trú ở các trường trung học cơ sở huyện Lục Yên, tỉnh Yên Bái” được thực hiện từ tháng 8 năm 2020 đến tháng 5 năm 2021. Luận văn sử dụng những thông tin từ nhiều nguồn khác nhau, các thông tin đã được ghi rõ nguồn gốc, số liệu đã được phân tích, tổng hợp, xử lý và đưa vào luận văn đúng quy định.

Tôi xin cam đoan, số liệu và kết quả nghiên cứu trong luận văn này hoàn toàn trung thực và chưa được sử dụng để bảo vệ một học vị nào. Nếu phát hiện có vấn đề sai trái tôi xin hoàn toàn chịu trách nhiệm.

Thái Nguyên, tháng 8 năm 2021

Tác giả luận văn

Lương Bình Nghinh

LỜI CẢM ƠN

Để hoàn thành được luận văn, với tình cảm chân thành tác giả xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc tới cô giáo -Tiến sĩ Lê Thị Phương Hoa - người trực tiếp tận tình hướng dẫn, chỉ bảo và giúp đỡ tác giả hoàn thành luận văn này. Xin chân thành cảm ơn Hội đồng khoa học, Ban giám hiệu Trường Đại học Thái Nguyên, khoa Sau đại học, tập thể các thầy cô giáo giảng dạy lớp Cao học Quản lý giáo dục K27 đã quan tâm, tận tình giảng dạy, tạo điều kiện thuận lợi và giúp đỡ tác giả trong suốt quá trình học tập và nghiên cứu.

Xin cảm ơn Ban giám hiệu, các thầy, cô giáo, các em học sinh, phụ huynh học sinh bán trú các trường Trung học cơ sở Phúc Lợi; Trung học cơ sở Động Quan huyện Lục Yên, tỉnh Yên Bái cùng bạn bè đồng nghiệp đã đóng góp ý kiến, động viên, giúp đỡ tác giả trong quá trình học tập và thực hiện luận văn.

Mặc dù đã có nhiều cố gắng, song trong quá trình nghiên cứu và thực hiện luận văn không thể tránh khỏi những hạn chế, sai sót; tác giả kính mong nhận được sự quan tâm chỉ dẫn của các thầy cô giáo và các bạn đồng nghiệp để kết quả nghiên cứu được hoàn thiện hơn.

Thái Nguyên, tháng 8 năm 2021

Tác giả luận văn

Lương Bình Nghinh

MỤC LỤC

Lời cam đoan	i
Lời cảm ơn.....	ii
Mục lục	iii
Danh mục các chữ viết tắt	iv
Danh mục các bảng.....	v
MỞ ĐẦU	1
1. Lý do chọn đề tài	1
2. Mục đích nghiên cứu	3
3. Khách thể và đối tượng nghiên cứu.....	3
4. Nhiệm vụ nghiên cứu	4
5. Giả thuyết khoa học	4
6. Giới hạn phạm vi nghiên cứu	4
7. Phương pháp nghiên cứu	5
8. Cấu trúc luận văn	6
Chương 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN VỀ QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG GIÁO DỤC NĂNG LỰC TỰ CHỦ, TỰ HỌC CHO HỌC SINH BÁN TRÚ Ở TRƯỜNG TRUNG HỌC CƠ SỞ	7
1.1. Tổng quan vấn đề nghiên cứu.....	7
1.1.1. Những nghiên cứu về giáo dục năng lực tự chủ, tự học cho người học	7
1.1.2. Những nghiên cứu về quản lý hoạt động giáo dục năng lực tự học, tự chủ cho người học	11
1.2. Một số khái niệm cơ bản của đề tài	13
1.2.1. Quản lí	13
1.2.2. Năng lực, năng lực tự chủ, tự học	15
1.2.3. Học sinh bán trú cấp THCS.....	19
1.2.4. Giáo dục năng lực tự chủ, tự học cho học sinh bán trú ở trường trung học cơ sở	20

1.2.5. Quản lý hoạt động giáo dục năng lực tự chủ, tự học cho học sinh bán trú ở trường trung học cơ sở.....	22
1.3. Một số vấn đề lý luận về hoạt động giáo dục năng lực tự chủ, tự học cho học sinh bán trú ở trường trung học cơ sở.....	23
1.3.1. Đặc điểm của học sinh bán trú ở trường trung học cơ sở.....	23
1.3.2. Mục tiêu hoạt động giáo dục năng lực tự chủ và tự học cho học sinh bán trú trường trung học cơ sở.....	24
1.3.3. Nội dung hoạt động giáo dục năng lực tự chủ và tự học cho học sinh bán trú trường trung học cơ sở	25
1.3.4. Phương pháp giáo dục năng lực tự chủ và tự học cho học sinh bán trú.....	26
1.3.5. Hình thức giáo dục năng lực tự chủ, tự học cho học sinh bán trú.....	28
1.4. Một số vấn đề lý luận về quản lý hoạt động giáo dục năng lực tự chủ, tự học cho học sinh bán trú ở các trường trung học cơ sở	29
1.4.1. Lập kế hoạch quản lý hoạt động giáo dục năng lực tự chủ, tự học cho học sinh bán trú ở các trường trung học cơ sở	29
1.4.2. Tổ chức thực hiện hoạt động giáo dục năng lực tự chủ, tự học cho học sinh bán trú ở các trường trung học cơ sở	30
1.4.3. Chỉ đạo thực hiện hoạt động giáo dục năng lực tự chủ, tự học cho học sinh bán trú ở các trường trung học cơ sở	32
1.4.4. Kiểm tra, đánh giá kết quả hoạt động giáo dục năng lực tự chủ, tự học cho học sinh bán trú ở các trường trung học cơ sở.....	33
1.5. Các yếu tố ảnh hưởng đến quản lý hoạt động giáo dục năng lực tự chủ, tự học cho học sinh bán trú ở các trường trung học cơ sở	35
1.5.1. Các yếu tố khách quan.....	35
1.5.2. Các yếu tố chủ quan.....	36
Kết luận chương 1.....	37
Chương 2: THỰC TRẠNG QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG GIÁO DỤC NĂNG LỰC TỰ CHỦ, TỰ HỌC CHO HỌC SINH BÁN TRÚ Ở CÁC TRƯỜNG TRUNG HỌC CƠ SỞ HUYỆN LỤC YÊN, TỈNH YÊN BÁI	39
2.1. Khái quát về khảo sát thực trạng	39

2.1.1. Mục tiêu khảo sát.....	39
2.1.2. Khách thể khảo sát.....	40
2.1.3. Nội dung khảo sát	40
2.1.4. Phương pháp khảo sát và xử lý kết quả.....	40
2.2. Kết quả khảo sát	41
2.2.1. Thực trạng hoạt động giáo dục năng lực tự chủ, tự học cho học sinh bán trú ở các trường trung học cơ sở huyện Lục Yên, tỉnh Yên Bái	41
2.3.2. Thực trạng quản lý hoạt động giáo dục lực tự chủ, tự học cho học sinh bán trú ở các trường trung học cơ sở huyện Lục Yên, tỉnh Yên Bái	52
2.3.3. Thực trạng các yếu tố ảnh hưởng đến quản lý hoạt động giáo dục năng lực tự chủ, tự học cho học sinh bán trú ở các trường trung học cơ sở huyện Lục Yên, tỉnh Yên Bái	62
2.4. Đánh giá chung về thực trạng hoạt động quản lý hoạt động giáo dục năng lực tự chủ, tự học đối với học sinh bán trú ở các trường THCS huyện Lục Yên, tỉnh Yên Bái	65
Kết luận chương 2.....	66
Chương 3: BIỆN PHÁP QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG GIÁO DỤC NĂNG LỰC TỰ CHỦ, TỰ HỌC CHO HỌC SINH BÁN TRÚ Ở CÁC TRƯỜNG TRUNG HỌC CƠ SỞ HUYỆN LỤC YÊN, TỈNH YÊN BÁI	68
3.1. Nguyên tắc đề xuất biện pháp	68
3.1.1. Nguyên tắc đảm bảo tính mục đích	68
3.1.2. Đảm bảo tính kế thừa và phát triển	68
3.1.3. Đảm bảo tính thực tiễn	69
3.1.4. Đảm bảo tính đồng bộ	69
3.1.5. Đảm bảo tính khả thi và hiệu quả.....	69
3.2. Các biện pháp quản lý hoạt động giáo dục năng lực tự chủ, tự học cho học sinh bán trú ở các trường trung học cơ sở huyện Lục Yên, tỉnh Yên Bái	70

3.2.1. Đổi mới công tác quản lí, tăng cường ứng dụng các phần mềm hỗ trợ công tác quản lý hoạt động giáo dục năng lực tự chủ, tự học cho học sinh bán trú	70
3.2.2. Bồi dưỡng cho giáo viên kỹ năng tổ chức hoạt động giáo dục năng lực tự chủ, tự học cho học sinh ở trường THCS có học sinh bán trú.....	72
3.2.3. Tăng cường quản lý đối với các hoạt động giáo dục năng lực tự chủ, tự học đối với học sinh bán trú	73
3.2.4. Đổi mới cách thức kiểm tra, đánh giá hoạt động giáo dục năng lực tự chủ, tự học cho học sinh bán trú	76
3.2.5. Trang bị đầy đủ các điều kiện cơ sở vật chất đảm bảo cho hoạt động giáo dục năng lực tự chủ, tự học cho học sinh bán trú.....	80
3.3. Mối quan hệ giữa các nhóm biện pháp.....	82
3.4. Khảo nghiệm tính cấp thiết và tính khả thi của các biện pháp đề xuất.....	83
3.4.1. Mục đích khảo nghiệm	84
3.4.2. Đối tượng khảo nghiệm.....	84
3.4.3. Nội dung khảo nghiệm	84
3.4.4. Phương pháp khảo nghiệm	85
3.4.5. Kết quả khảo nghiệm.....	85
Kết luận chương 3.....	89
KẾT LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ	90
TÀI LIỆU THAM KHẢO	95
PHỤ LỤC	

DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT

STT	Chữ viết tắt	Chữ viết đầy đủ
1	CBQL	Cán bộ quản lí
2	CNTT	Công nghệ thông tin
3	ĐBK	Đặc biệt khó khăn
4	ĐTB	Điểm trung bình
5	GD&ĐT	Giáo dục và Đào tạo
6	GV	Giáo viên
7	GVCN	Giáo viên chủ nhiệm
8	HS	Học sinh
9	TCN	Trước công nguyên
10	PHHS	Phụ huynh học sinh
11	THCS	Trung học cơ sở
12	THPT	Trung học phổ thông
13	QTSP	Quá trình sư phạm
14	QTGDĐT	Quá trình giáo dục tổng thể

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 2.1. Mục tiêu của hoạt động giáo dục năng lực tự chủ và tự học cho học sinh của cán bộ, giáo viên, nhân viên	42
Bảng 2.2. Thực trạng nội dung của hoạt động giáo dục năng lực tự chủ và tự học cho học sinh	44
Bảng 2.3. Thực trạng phương pháp của hoạt động giáo dục năng lực tự chủ và tự học cho học sinh bán trú ở trường THCS	46
Bảng 2.4. Thực trạng hình thức giáo dục năng lực tự chủ, tự học cho học sinh bán trú THCS	48
Bảng 2.5. Thực trạng kết quả của học động giáo dục năng lực tự chủ và tự học cho học sinh bán trú THCS	50
Bảng 2.6. Thực trạng lập kế hoạch quản lý hoạt động giáo dục năng lực tự chủ và tự học cho học sinh bán trú và hiệu quả thực hiện ở các trường trung học cơ sở huyện Lục Yên, tỉnh Yên Bái	53
Bảng 2.7. Thực trạng tổ chức thực hiện các hoạt động giáo dục năng lực tự chủ và tự học cho học sinh bán trú và hiệu quả thực hiện ở các trường trung học cơ sở	56
Bảng 2.8. Thực trạng chỉ đạo thực hiện các hoạt động giáo dục năng lực tự chủ và tự học cho HS bán trú ở các trường THCS huyện Lục Yên, tỉnh Yên Bái	58
Bảng 2.9. Thực trạng kiểm tra các hoạt động giáo dục năng lực tự chủ và tự học cho HSBT ở các trường THCS huyện Lục Yên, tỉnh Yên Bái	61
Bảng 2.10. Thực trạng các yếu tố ảnh hưởng đến hoạt động quản lý, giáo dục hoạt động năng lực tự chủ và tự học cho học sinh bán trú ở trường trung học cơ sở	63
Bảng 3.1. Khảo nghiệm tính cấp thiết của các biện pháp quản lý hoạt động quản lý giáo dục năng lực tự chủ và tự học cho HSBT	86

MỞ ĐẦU

1. Lý do chọn đề tài

Chương trình giáo dục phổ thông 2018 đã nêu lên 5 phẩm chất và các năng lực cần hình thành, phát triển ở học sinh đó là: Về phẩm chất: Yêu nước; Nhân ái; Chăm chỉ; Trung thực, kỷ luật, trách nhiệm. Về năng lực: Năng lực tự chủ và tự học; Năng lực giao tiếp và hợp tác; Năng lực giải quyết vấn đề và sáng tạo ngoài ra còn có các năng lực chuyên môn được hình thành qua các môn học như: Năng lực tính toán; Năng lực ngôn ngữ; Năng lực tìm hiểu tự nhiên; Năng lực tìm hiểu xã hội; Năng lực tin học... Các phẩm chất và năng lực đều rất quan trọng đối với học sinh giúp các em dần hình thành và phát triển.

Mặt khác học sinh trung học cơ sở là thời kì quá độ từ trẻ em sang người lớn, là giai đoạn hình thành những giá trị nhân cách, giàu mơ ước, thích tìm tòi, khám phá song thiếu hiểu biết sâu sắc về xã hội, thiếu kinh nghiệm sống, dễ bị lôi kéo và dễ bị kích động... Đặc biệt, trong bối cảnh hội nhập quốc tế và cơ chế thị trường đi đôi với sự bùng nổ công nghệ thông tin, thế hệ trẻ thường xuyên chịu tác động đan xen của những yếu tố tích cực và tiêu cực, họ luôn bị đặt vào hoàn cảnh phải lựa chọn những giá trị, phải đương đầu với những khó khăn, thử thách, những áp lực tiêu cực. Điều này làm cho thế hệ trẻ có nhiều biểu hiện nhận thức lệch lạc và sống xa rời các giá trị đạo đức truyền thống, có thể bị lôi cuốn vào các hành vi tiêu cực, bạo lực, lối sống ích kỷ, lai căng, thực dụng, dễ bị phát triển lệch lạc về nhân cách đặc biệt khi các em phải vào ở trong trường trong suốt thời gian đi học, không có sự quản lí của cha mẹ. Mặt khác đối với học sinh các trường trung học cơ sở vùng đặc biệt khó khăn, các em hầu hết là con em các dân tộc thiểu số, vùng sâu, vùng xa đến học và tham gia các hoạt động tại trường mang theo rất nhiều tập tục lạc hậu, thiếu kỹ năng thực hành, kỹ năng giao tiếp, kỹ năng giải quyết vấn đề, kỹ năng đối phó với những khó khăn trong cuộc sống, kỹ năng tự bảo vệ bản thân, kỹ năng tham gia sử dụng mạng xã hội. Vì vậy đòi hỏi phải trang bị và rèn luyện những kỹ